

**From:** Eesti Patsientide Nõukoda [mailto:eepn@hotmail.ee]  
**Sent:** Sunday, September 16, 2012 4:44 PM  
**To:** eal@arstideliit.ee  
**Subject:** Eesti Patsientide Nõukoda PRESSITEADE

Hr.MargusTsahkna  
Riigikogu sotsiaalkomisjon  
Avalik pöördumine  
Austatud härra riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees  
Patsiendid ootavad arstiabi kättesaadavust parandavaid poliitilisi lahendusi

Arstiabi kättesaadavus patsientidele ei ole Eestis viimastel aastatel mitte paranenud, vaid oluliselt halvenenud.

2011. aasta sügisel Sotsiaalministeeriumi ja Haigekassa tellimisel läbi viidud üleriigilise elanikkonnaküsitluse tulemustest selgus, et rahulolematust arstiabi kättesaadavusega on suurenenud 42-lt protsendilt 46-le. Eriti murettekitav on asjaolu, et viimane arv sisaldab ka harva arstiabi vajavaid noori ning varases keskeas inimesi. Eriarste külastanud haigetel pääsesid soovitud ajal arsti vastuvõtule 61 protsenti patsientidest võrreldes eelneva perioodi (2006–2009) 66–77 protsendiga. 4/5 vastajatest pidasid eriarstile soovitud aja mittesaamise põhjuseks liiga pikka järjekorda. Tervise halvenemist esines igal kolmandal s.o. 36-l protsendil soovitud vastuvõtuajata jäänud patsientidest. Uuring käsitles ka olukordi, kus patsienti ei registreeritud kohe eriarsti järjekorda, sest registreerima hakati alles teatud kuupäevast või nädalapäevast alates. Nimetatud juhtumeid esines ligikaudu 26-l protsendil eriarsti külastanud patsientidest.

Põhiseaduse järgi on üks olulisemaid põhiõigusi õigus tervise kaitsele, mis kahtlemata hõlmab ka õigust saada haigestumise korral vajalikku ja õigeaegset arstiabi. Tervis on inimväärse elu eeldus ja iga riigi esmane kohustus on tagada oma kodanikele inimväärne elu. Ilma põhiõigusega tervise kaitsele ei saa rääkida ka teiste põhiõiguste tagamisest.

Tervishoiusüsteem ei saa toimida ilma arstide, õdede ja hooldajateta! Nende vähesust tunnetavad patsiendid iga päevaga üha enam. Seetõttu toetab Eesti Patsientide Nõukoda Eesti Arstide Liidu ja Eesti Tervishoiutöötajate Kutseliidu nõudmisi algatada tervishoiu muudatusi arstiabi kättesaadavuse tagamiseks ja tervishoiutöötajate töötingimuste parandamiseks. Pooldame ka streigi ideed, kuna see aitab juhtida avalikkuse ja poliitikute tähelepanu lisaks arstide ja õdede ebaproportsionaalselt suurele töökoormusele ka süsteemi muudele olulistele puudustele ning ühiskonna ootustele tervishoiuvaldkonna arengu suhtes tervikuna. Nimetatud probleemid koos arstiabi kättesaadavuse halvenemisega ei ole halvemaks muutnud mitte ainult tervishoiutöötajate elukvaliteeti ja põhjustanud nende Eestist lahkumist, vaid on mõjunud negatiivselt ka patsientide tervisele ning korralike sotsiaalmaksu maksjate õiguskindlusele Eestis.

Nõukoda leiab, et arstide vastandamine patsientidele ajakirjanike ning poliitikute poolt ükskõik missuguses vormis ei asenda ravijärjekordades seisvatele inimestele nende kaotatud elu või tervist. Samuti ei lahenda see arstide äraminekut põhjustavaid probleeme. Pigem on selline käitumine omane totalitaarsete riigikordadega riikidele, keda needsamad poliitikud nii sõnas kui teos kritiseerivad ja taunivad.

Eesti Haigekassa kasumi ja reservide piisavas mahus kasutamata jätmise selleks seadusega ettenähtud eesmärkide täitmiseks on käsitletav pigem tulekahju bensiiniga kustutamisenä, kui järjest pikenevatele ravijärjekordadele ning patsiendi olukorda halvendavatele tervishoiuprobleemidele reaalselt lahenduste otsimisega. Riigi kohustust inimestele

võimalike terviserikete korral turvatunde loomisel ei saa asendada poliitiline retoorika õigest suunavalikust või hetkelistest majandusraskustest. Inimese elu ja tervist see tagasi ei too. Põhiseaduse § 28 ja § 10 järgi on Eesti riigi kohustuseks tagada inimestele arstiabi kättesaadavus ja tervishoiusüsteemi jätkusuutlikkus. Nimetatud kohustuse eiramist ning inimeste abita jätmist ei õigusta majanduskriis ega rahanduspoliitiliste otsuste eri valdkondadele vastandamine.

Kaido Kolk  
Eesti Patsientide Nõukoda  
Tel 5155246

Ps. MTÜ Eesti Patsientide Nõukoda alustas tegevust 2001. aasta oktoobrikuus. Eesti Patsientide Nõukoja tegevuse eesmärgiks on, et kõigi riiklike otsuste juures oleks demograafilise mõju hinnang.

EPN-i põhieesmärkideks on ravi ja hooldusteenust tarbivatele inimestele põhiseadusega ja teiste õigusaktidega sätestatud õiguste tagamisele kaasaaitamine. EPN juhindub oma tegevuses põhiseaduslikest väärtustest, mis on fikseeritud Põhiseaduse paragrahvides 10 ja 28. Nimetatud õigusnormide kohaselt on Eesti sotsiaalne õigusriik, kus igale eesti kodanikule peab olema tagatud õigus tervise kaitsele.